

[Thorkil Kristensen.]

ses på det, som er mere afgørende, nemlig hvor meget konkurrencen er begrænset. Vi har fået det formuleret således, at konkurrencen skal være begrænset på en sådan måde, at virksomhederne får en væsentlig indflydelse på priser og andre forhold vedrørende varenes omsætning. Det er denne klare begrænsning, som isørvrigt svarer til den oprindelige formulering af lovforslagets § 6, der også er grundelsen for, at vi i § 6 i nogen grad har afgrænset den vidtgående anmeldelsespligt, som på visse punkter var foreskrevet i selve lovforslaget. Det må jo være rimeligt, når lovforslaget afgrænses til at gælde de områder, hvor der er en sådan indskrænkning i konkurrencen, at virksomhederne får en væsentlig indflydelse på forholdene, at så også anmeldelsespligten afgrænses tilsvarende.

Ved ændringsforslaget til § 12, der nu bliver § 11, har vi fået fjernet visse udtryk i det oprindelige lovforslag, som indeholdt en vis uklarhed. Der taltes om urimelige fortjenester, forhøjede omkostninger, forringede varekvaliteter eller anden forringelse af vareforsyningen. Hvad angår spørgsmålet om urimelige fortjenester, kan jeg bekræfte, hvad den ærede ordfører for udvalget sagde: hvad der her skal med, er dækket af udtrykket „urimelige priser eller forretningsbetingelser“. Det er jo nemlig rigtigt, at en pris kan være urimelig af to grunde, enten fordi man får en urimelig stor avance — og i så fald er begrebet „urimelige fortjenester“ jo dækket og behøver ikke særligt at nævnes — eller også fordi man i ly af en konkurrencebegrænsning kan tillade sig at arbejde med urimeligt høje omkostninger. Begge disse to grunde kan føre til urimelige priser, men når „urimelige priser“ dækker begge dele, behøver man heller ikke at bruge de efter min mening uklare udtryk „forhøjede omkostninger“ og „forringede varekvaliteter“. Man må nemlig spørge: Forhøjede i forhold til hvad? Det slipper man for, når der arbejdes med udtrykket „urimelige priser eller forretningsbetingelser“, som altså dækker både urimelige avancer og urimeligt høje omkostninger.

Jeg kunne fristes til at præcisere dette derhen, at ordet „urimelig“ forsåvidt er

nogleordet i denne lovgivning. Bortset fra at vi nu principielt har et område, hvor aftaler ikke kan håndhæves, nemlig bruttopriserne, er jo reglen den, at aftaler isørvrigt er tilladte og altså gyldige, og at arbejdet i erhvervslivet isørvrigt foregår på den måde, som erhvervslivet selv finder rimelig og praktisk; men hvis der er en konkurrencebegrænsning i væsentligt omfang og den udnyttes på en sådan måde, at forholdet skønnes at være urimeligt, så skal der gribes ind ved forhandling og, hvis dette ikke hjælper, ved pålæg i henhold til de paragraffer, som handler om disse ting. Lige så meget, som man må ønske, at erhvervslivet i al almindelighed kan arbejde frit, lige så meget må man naturligvis ønske, at de ting, der betegner en urimelig udnyttelse af en konkurrencebegrænsning, bliver skåret bort. I det lange løb vil i virkeligheden erhvervslivets frihed være bedst tjent med, at urimelige ting skæres bort. Jeg tror også, at erhvervslivet selv vil have en forståelse af dette.

Der var i det fremsatte lovforslag i § 12 en bestemmelse om, at hvis man ikke med sikkerhed kunne fordele omkostningerne på de forskellige varer i virksomheder, der fremstiller flere varer, skulle man kunne „tage virksomhedernes hele økonomiske stilling i betragtning“. Vi fandt, at dette udtryk kunne misforstås og i sin ordlyd var for vidtgående. Den formulering, der nu er opnået, og som skal ses i sammenhæng med det, der er sagt i bemærkningerne til ændringsforslag nr. 14, dækker i virkeligheden det, som er det rigtige, og det, som vi også — det vil jeg gerne tilføje — fra alle sider i udvalget var enige om var hensigten, nemlig dette, at hvis man ikke med sikkerhed eller nogenlunde sikkerhed kan fordele omkostningerne på de forskellige varer i en virksomhed, skal dette naturligvis ikke af virksomheden kunne udnyttes som ly for en urimelig prisberegning for nogle eller for mange af de pågældende varer. Derfor er det rigtige sagt ved, at en sådan vanskelighed ved omkostningsfordelingen ikke skal „udelukke tilsynet fra at skønne over rimeligheden af prisberegningen for hver enkelt vare.“

Jeg skal endnu kun fremhæve ændringsforslagene til § 19. Med hensyn til bestemmelserne i denne paragraf lagde vi fra vor